

הלכות שחיטה פ"ק ב

א. בכל מקום מתר לשחט, חוץ מן העזרה: שאין שוחטין בעזרה אלא קדשי מזבח בלבד; אבל החלין אסור לשחטן בעזרה, בין בהמה בין חיה בין עוף. וכן הוא אומר בבשר תאונה "כי-ירחק ממך המקום, אשר יבחר ה' . . . וזבחת מבקרך ומצאנך . . . ואכלת, בשערך" (דברים יב, כא) הא למדת שאין שוחטין בשר תאונה, אלא חוץ למקום אשר בחר ה'; וזה שנשחט חוץ למקום, הוא שמתר לאכלו בכל השערים.

ב. אבל השוחט חלין בעזרה אותו הבשר טהור, ואסור בהנחה בבשר בחלב וכיוצא בו; וקוברים אותו, ואפרו אסור: אפלו שחט לרפואה, או לאכילת גויים, או להאכיל לכלבים. אבל הנוחר בעזרה, והמעקר, וגוי ששחט, והשוחט ונמצאת טרפה, והשוחט בהמה חיה ועוף הטמאין בעזרה הרי אלו כלן מתרין בהנחה.

ג. ולא בהמה וחיה בלבד, אלא כל החלין אסור להכניסן לעזרה, אפלו בשר שחוטתה או פרות ופת וכיוצא בהן; אם עבר והכניסן, מתרין באכילה כשהיו. ודברים אלו כלן, דברי קבלה הן. וכל השוחט חלין בעזרה, או האוכל פזית מבשר חלין שנשחטו בעזרה מכין אותו מפת מרדות.

ד. האומר בהמה זו שלמים, וילדה חלין אם נשחטה בעזרה וילדה מתר באכילה, לפי שאינו יכול לשחט אותה ברחוק מקום.

ה. אין שוחטין לתוך ימים ונהרות, שמא יאמרו עובד מים הוא זה, ונמצא כמקריב למים; ולא ישחט לכלי מלא מים, שמא יאמרו לצורה שתראה בתוך המים שחט. ולא ישחט לא לתוך הפלים, ולא לתוך הגמה שפן דרך עובדי עבודה זרה. ואם שחט, שחיטתו כשרה.

ו. שוחטין לכלי מלא מים עכורין, שאין הצורה נראית בהן. וכן שוחט חוץ לגמה, והדם יורד לגמה; ובשוק לא יעשה כן, שמא יחקה את המינים: ואם שחט לגמה בשוק אסור לאכל משחיטתו עד שיבדק אחריו, שמא מין הוא. ומת' לשחט על דפן הספינה, והדם שותת על הדפן ויורד למים; ומת' לשחט על גבי הפלים.

ז. פיצד שוחטין: מותח הצואר, ומוליך הספין ומביאה עד ששוחט; בין שהיתה הבהמה רבוצה בין שהיתה עומדת, ואחז בערפה והספין בידו מלמטה ושחט הרי זו כשרה.

ח. נעץ את הספין בפותל והעביר הצואר עליה עד שנשחט, שחיטתו כשרה והוא שיהיה צואר הבהמה למטה, וספין למעלה: שאם היה צואר בהמה למעלה מן הספין הנעוצה שמא תרד הבהמה בכבד גופה, ותחתך בלא הולכה והבאה, ואין זו שחיטה, כמו שיתבאר. לפיכך אם היה עוף בין שהיה צוארו למעלה מן הספין הנעוצה, או למטה ממנה שחיטתו כשרה.

ט. השוחט והוליק את הספין ולא הביאה, או הביאה ולא הוליכה ושחטה שחיטתו כשרה; הוליק והביא, עד שחתך הראש והתיזו שחיטתו כשרה. הוליק ולא הביא, או הביא

ולא הולִיךְ, והתִּיז את הָרֹאשׁ בְּהוֹלֶכָה בְּלֶבֶד, או בְּהִבָּא בְּלֶבֶד
אם יֵשׁ בְּסָפִין כְּמִלּוֹא שְׁנֵי צִוָּאִים מִצִּוּאֵי הַנִּשְׁחָט, שְׁחִיטָתוֹ
כְּשֶׁרָה; וְאִם לֹא, שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה.

י. שָׁחַט שְׁנֵי רֹאשִׁים כְּאַחַד, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָה. שְׁנֵים שְׁאֲחִזוּ
בְּסָפִין, אִפְּלוּ אֶחָד מִצַּד זֶה וְשֵׁנִי מִצַּד אַחֵר כְּנִגְדּוֹ, וְשָׁחֲטוּ
שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָה. וְכֵן שְׁנֵים שְׁאֲחִזוּ שְׁנֵי סְפִינִין, וְשָׁחֲטוּ כְּאַחַד
בְּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת בְּצִוָּאֵר שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָה; וְאִפְּלוּ שָׁחַט זֶה הַיּוֹשֵׁט
בְּלֶבֶד אוֹ רְבוֹ, וְהַשְּׁנִי שָׁחַט בְּמָקוֹם אַחֵר הִקְנֶה אוֹ רְבוֹ הָרִי
שְׁחִיטָה זֹו כְּשֶׁרָה, וְאָף עַל פִּי שְׁאִין הַשְּׁחִיטָה כְּלָה בְּמָקוֹם
אַחֵר. וְכֵן שְׁחִיטָה הָעֲשׂוּיָה כְּקִלְמוֹס, וְשְׁחִיטָה הָעֲשׂוּיָה כְּמִסְרָק
כְּשֶׁרָה.

יא. אִין שְׁחִיטַת הַחֲלִין צְרִיכָה כּוֹנֵנָה; אִלָּא אִפְּלוּ שָׁחַט כְּמִתְעַסֵּק,
או דֶּרֶךְ שְׁחוּק, או שְׁזָרַק סָפִין לְנַעֲצָה בְּכוֹתֵל וְשָׁחֲטָה בְּהִלִּכְתָּהּ
הוֹאִיל וְהַשְּׁחִיטָה כְּרָאוּי בְּמָקוֹמָה וְשַׁעוּרָה, הָרִי זֹו כְּשֶׁרָה.
לְפִיכָךְ חֲרַשׁ אוֹ שׁוֹטָה אוֹ קֶטֶן, או שְׂכוֹר שֶׁנִּתְּבַלְבֵּלָה דַּעְתּוֹ, וּמִי
שְׁאֲחִזְתּוֹ רוּחַ רָעָה, שְׁשָׁחֲטוּ וְאַחֲרִים רוֹאִין אוֹתָן שֶׁהַשְּׁחִיטָה
כְּתִקְנָה הָרִי זֹו כְּשֶׁרָה. אֲבָל סָפִין שֶׁנִּפְּלָה וְשָׁחֲטָה אָף עַל פִּי
שְׁשָׁחֲטָה כְּדִרְכָּהּ, הָרִי זֹו פְּסוּלָה: שְׁנֵאמַר "וְזָבַחְתָּ" (דְּבָרִים יב, כא)
עַד שִׁיְהִיָּה זָבַח אָדָם, וְאָף עַל פִּי שְׁאִינוֹ מִתְּכוּן לַשְּׁחִיטָה.

יב. גִּלְגַּל שְׁלֵאבָן אוֹ שְׁלַעֲץ שֶׁהִיתָה הַסָּפִין קְבוּעָה בּוֹ, וְסָבַב
אָדָם אֶת הַגִּלְגַּל, וְשֵׁם צִוָּאֵר הָעוֹף אוֹ הַבְּהֵמָה כְּנִגְדּוֹ עַד
שֶׁנִּשְׁחָט בְּסִבִּיבַת הַגִּלְגַּל הָרִי זֹו כְּשֶׁרָה. וְאִם הַמִּים הֵן הַמְּסַבִּין
אֶת הַגִּלְגַּל, וְשֵׁם הַצִּוָּאֵר כְּנִגְדּוֹ בְּשַׁעַת שֶׁסָּבַב וְנִשְׁחָט הָרִי זֹו
פְּסוּלָה; וְאִם פֶּטֶר אָדָם אֶת הַמִּים עַד שֶׁבָּאוּ וְסָבְבוּ אֶת הַגִּלְגַּל,
וְשָׁחַט בְּסִבִּיבַתוֹ הָרִי זֹו כְּשֶׁרָה, שֶׁהָרִי מְכוּחַ בֶּן אָדָם בָּא.

יג. בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים, בְּסִבִּיבָה רִאשׁוֹנָה שֶׁהִיא מְכוּחַ בֶּן
אָדָם; אֲבָל מְסִבִּיבָה שְׁנִיָּה וְלֹאחֲרֶיהָ, אֵינָה מְכוּחַ הָאָדָם אִלָּא
מְכוּחַ הַמִּים בְּהִלִּכְתָּן.

יד. הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִים, לְשֵׁם גְּבָעוֹת, לְשֵׁם יַמִּים, לְשֵׁם נְהָרוֹת,
לְשֵׁם מְדִבְרוֹת אָף עַל פִּי שְׁלֹא נִתְּכוּן לְעִבְדָן אִלָּא לְרִפּוּאָה וְכִיּוּצָא
בָּהּ מְדַבְּרֵי הַבָּאִי שְׁאוּמְרִין הַגּוֹיִים, הָרִי שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה; אֲבָל
אִם שָׁחַט לְשֵׁם מִזֵּל הַיָּם, או מִזֵּל הָהָר, או לְפוֹכְבִּים וְלַמְּזֻלוֹת
וְכִיּוּצָא בֵּהֶן הָרִי זֹו אֲסוּרָה בַּהֲנִיָּה, כְּכֹל תְּקִרְבַת עֲבוּדָה זָרָה.

טו. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּהֵמָה לְזֶרֶק דָּמָה לְעֲבוּדָה זָרָה, או לְהַקְטִיר
חִלְבָּה לְעֲבוּדָה זָרָה הָרִי זֹו אֲסוּרָה: שְׁלוּמְדִין מִחֲשָׁבָה בַּחוּץ
בַּחֲלִין, מִמִּחְשַׁבֶּת הַקִּדְּשִׁים בְּפָנִים, שֶׁמִּחְשָׁבָה כְּזוֹ פּוֹסֶלֶת בֵּהֶן,
כְּמוֹ שִׁיתְבָּאֵר בְּהַלְכוֹת פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין. שְׁחִטָה וְאַחֵר כֶּךָ חֲשָׁב
לְזֶרֶק דָּמָה לְעֲבוּדָה זָרָה, או לְהַקְטִיר חִלְבָּה לְעֲבוּדָה זָרָה הָרִי
זֹו אֲסוּרָה מִסָּפֵק, שְׁמָא סוּפוֹ הוֹכִיחַ עַל תַּחֲלָתוֹ וּבִמִּחְשָׁבָה כְּזוֹ
שָׁחַט.

טז. הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם קִדְּשִׁים שְׁמִתְנַדְּבִין וְנוֹדְרִין כְּמוֹתָן שְׁחִיטָתוֹ
פְּסוּלָה, שְׁזֶה כְּשׁוֹחֵט קִדְּשִׁים בַּחוּץ; שָׁחַט לְשֵׁם קִדְּשִׁים שְׁאִינָן
בָּאִין בְּגִדְרֵי וְנִדְבָה, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָה.

יז. פִּיּוּצָד: הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלָה, לְשֵׁם שְׁלָמִים, לְשֵׁם תּוֹדָה, לְשֵׁם
פֶּסַח שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה: הוֹאִיל וְהַפֶּסַח, מִפְּרִישׁ אוֹתוֹ בְּכֹל הַשָּׁנָה
בְּכֹל עֵת שִׁירְצָה הָרִי הוּא דּוֹמָה לְדָבָר הַנֶּדֶר וְהַנֶּדֶב.

יח. שָׁחַט לְשֵׁם חֲטָאת, לְשֵׁם אֲשֶׁם וְדַאי, לְשֵׁם אֲשֶׁם תְּלוּי, לְשֵׁם בְּכוֹר, לְשֵׁם מַעֲשֹׂר, לְשֵׁם תְּמוּרָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָה. הִיָּה מְחִיב חֲטָאת, וְשָׁחַט וְאָמַר לְחֲטָאתִי שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה; הִיָּה לוֹ קֶרֶבֶן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְשָׁחַט וְאָמַר לְשֵׁם תְּמוּרַת זִבְחִי שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה, שֶׁהָרִי הַמִּיר בּוֹ.

יט. הָאִשָּׁה שֶׁשָּׁחֲטָה לְשֵׁם עוֹלַת יוֹלֶדֶת וְאִמְרָה, זֶה לְעוֹלַתִּי שְׁחִיטָתָה כְּשֶׁרָה: שְׂאִין עוֹלַת יוֹלֶדֶת בָּאָה בְּנֶדֶר וּנְדָבָה, וְהָרִי אֵינָה יוֹלֶדֶת שְׁנִתְחַיְבָה בְּעוֹלָה; וְאִין חוֹשְׁשִׁין לָהּ שְׂמָא הִפִּילָה, שְׂכַל הַמַּפְלֵת קוֹל יֵשׁ לָהּ. אָבֵל הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלַת נָזִיר אָף עַל פִּי שְׂאִינוֹ נָזִיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה, שְׁעִיקָר הַנְּזִירוֹת נֶדֶר מִן הַנְּדָרִים.

כ. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בַּסִּפִּין וְשׁוֹחֲטִין, אֶחָד נִתְפָּוֶן לְשֵׁם דָּבָר שֶׁהַשּׁוֹחֵט לוֹ שְׁחִיטָתוֹ אֲסוּרָה, וְהַשֵּׁנִי לֹא הֵיְתָה לוֹ כּוֹנֵה כָּלֵל, וְאִפְלוּ נִתְפָּוֶן לְשֵׁם דָּבָר הַמִּתֵּר לְהִתְפָּוֶן לוֹ הָרִי זֶה פְּסוּלָה; וְכֵן אִם שָׁחַט זֶה אַחֵר זֶה, וְהִתְפָּוֶן הָאֶחָד מֵהֶן לְשֵׁם דָּבָר הַפְּסוּל פּוֹסֵל.

כא. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֶׁהִיָּה לוֹ בָּהּ שְׁתַּפּוֹת; אָבֵל אִם אִין לוֹ בָּהּ שְׁתַּפּוֹת, אֵינָה אֲסוּרָה שְׂאִין אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל אוֹסֵר דָּבָר שְׂאִינוֹ שָׁלוּ, שְׂאִין כּוֹנְתוֹ אֵלֹא לְצַעְרוֹ.

כב. יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁחַט לְנֹכְרִי אָף עַל פִּי שֶׁהַנֹּכְרִי מִתְפָּוֶן לְכָל מָה שִׁירְצָה, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָה: שְׂאִין חוֹשְׁשִׁין אֵלֹא לְמַחֲשֶׁבֶת הַזּוֹבַח, לֹא לְמַחֲשֶׁבֶת בַּעַל הַבְּהֵמָה. לְפִיכָךְ נֹכְרִי שֶׁשָּׁחַט לְיִשְׂרָאֵל, אִפְלוּ הִיָּה קָטָן שְׁחִיטָתוֹ נִבְלָה, כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר.